

OSOBITOSTI VÝCHOVY A VZDELÁVANIA ŽIAKOV SO ZDRAVOTNÝM ZNEVÝHODNENÍM A ŽIAKOV S NADANÍM V SÚLADE S PRINCÍPMI INKLUZÍVNEHO VZDELÁVANIA

Cieľ a poslanie školy vychádza z princípov výchovy a vzdelávania v § 3 zákona 245/2008. V rámci týchto princípov sa naša škola hlási aj k princípom inkluzívneho vzdelávania, ktoré je „uskutočňované na základe rovnosti príležitostí, rešpektovania výchovno-vzdelávacích potrieb, individuálnych osobitostí a aktívneho zapojenia všetkých žiakov do výchovy a vzdelávania". A nielen žiakov, ale aj všetkých zúčastnených v školskom prostredí – t. j. rodičov i zamestnancov v spolupráci so zriaďovateľom, radou školy, centrom poradenstva a prevencie a ďalšími externými organizáciami.

PODPORNÉ OPATRENIA

Systém podpory a práce postavený na rozvoji človeka v školskom prostredí vychádza z podporných úrovní 1. – 5. stupňa definovaných v § 131 školského zákona a bližšie popísaných ministerstvom školstva najmä v podpornej úrovni 1. stupňa a 2. stupňa.

To zahŕňa premenu školy na ***učiace sa spoločensť, demokratické prostredie s kritickým myslením, budovanie zdravých vzťahov či kultúry rešpektu a úcty***. Úlohy zamestnancov sú síce rôzne, ale vzájomne sa dopĺňajú, prelínajú a smerujú ku komplexnému rozvoju človeka. Pedagogický zbor, ktorý pôsobí v podpornej úrovni 1. stupňa najbližšie k žiakom ako kľúčová vzťahová osoba, je v našej škole doplnený o **školský podporný tím**, ktorý intenzívne napomáha podpore vzťahov pedagogických zamestnancov a rodičov na ceste k žiakom. Takýto tím je zložený z odborných zamestnancov a niektorých pedagogických, ktorí spoločne vytvárajú tímovú prácu v školskom prostredí. Od **školského r. 2020/2021** nastúpila naša škola na cestu k **inkluzívnemu vzdelávaniu** otvorením sa pre nové profesie a činnosti so snahou budovať inkluzívnu klímu a kultúru.

Naša škola je otvorená pre vzdelávanie všetkých žiakov v rozsahu a kvalite zodpovedajúcej individuálnym potrebám žiaka, triedy a školy. Pri práci využívame inkluzívny prístup, aby každý žiak bol vnímaný ako jedinečný a necítil sa odmietaný. Chceme tak zabezpečiť sústavný rovný prístup k optimálnemu vzdelávaniu pre všetkých žiakov, primeraný rozvoj ich schopností, dosiahnutie primeraného stupňa vzdelania a ich primeraného začlenenia do spoločnosti.

Základná škola na základe **novelizovaného školského zákona 182/2023** podľa paragrafu 145 a) a 145 b) štandardne zabezpečuje žiakom podľa ich individuálnych potrieb podporné opatrenia podľa **Katalógu podporných opatrení** schváleným *Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky pod číslom 2023/13957:1-C1661 s platnosťou od 1. septembra 2023*, tieto PO:

1. Poskytovanie výchovy a vzdelávania na základe úpravy cieľov, metód, foriem a prístupov vo výchove a vzdelávaní.
2. Poskytovanie výchovy a vzdelávania na základe úpravy obsahu výchovy a vzdelávania a hodnotenia výsledkov dosiahnutých deťmi alebo žiakmi vo výchove a vzdelávaní.
3. Zabezpečenie činností na rozvoj pohybovej schopnosti, zmyslového vnímania, komunikačnej schopnosti, kognitívnej schopnosti, sociálno-komunikačných zručností, emocionality a sebaobsluhy.
4. Zabezpečenie pôsobenia pedagogického asistenta v triede
5. Poskytnutie špeciálnych edukačných publikácií a kompenzačných pomôcok
6. Odstraňovanie fyzických bariér v priestoroch školy alebo školského zariadenia a organizačných bariér pri výchove a vzdelávaní

V praxi to znamená, že **škola zabezpečuje** odborné personálne, priestorové a organizačné podmienky zodpovedajúce individuálnym potrebám žiaka so zdravotným znevýhodnením a tiež systematickú spoluprácu školy so zariadením poradenstva a prevencie a špeciálnou školou;

Aplikácia **špeciálnych vzdelávacích postupov**:

- Nezadávaajú sa časovo-limitované úlohy, resp. sa znižuje množstvo písomných úloh, v písomných prácach predlžuje čas pri ich vypracovaní. Výkon v daných predmetoch sa hodnotí podľa príslušných metodických pokynov s úľavou a prihliadnutím na ťažkosti.
- Zohľadňuje sa tempo čítania, čo spomaľuje vypracovanie všetkých úloh.
- Poskytovanie učebných materiálov v prefotenej alebo predtlačenej podobe,
- Diktát písať formou dopĺňovačky,
- Neopravujeme chyby červeným, nezdôrazňujeme chyby,
- Chyby vzniknuté z nedostatku času v slohovej práci (vynechávanie interpunkčných znamienok, písmen, zámeny písmen, tvarovo podobných, nedodržiavanie tvaru písmen a pod.) sa hodnotia s toleranciou,
- Ponechávame viac času na opakovanie, systematickú kontrolu napísaného.
- Oceňujeme snahu a usilovnosť žiaka,

- K žiakovi pristupujeme individuálne,
- Oceňujeme akúkoľvek čitateľskú aktivitu,
- zasadací poriadok realizujeme tak, aby boli žiaci posadení dieťa na výhodné miesto, aby učiteľ mohol sledovať a kontrolovať prácu,
- trpezlivo vysvetľujeme učivo, aj keď žiak na prvýkrát neporozumie,
- akceptujeme silné a slabé stránky žiaka,
- nezosmiešňujeme,
- volíme pre žiaka najoptimálnejšiu formu skúšania,
- Používame metodické pomôcky, farebné kriedy a perá.
- na tabuľu píšeme dôležité i pomocné informácie.
- Pri žiakoch s poruchami učenia rešpektujeme v cudzom jazyku fonetické písanie „Píš ako počuješ.“
- V matematike pri žiakoch s dyskalkúliou umožňujeme žiakovi používanie kompenzačných pomôcok
- Kompenzačné pomôcky aj pri iných predmetoch.
- Poskytnutie asistenta pri predmetoch Matematika a Slovenský jazyk (nie 100%)
- Rešpektujeme odporúčania uvedené v psychologickej správe.
- Snažíme sa o pozitívne podporovanie záujmu žiaka o školu a učenie.

V prípade potreby pri žiakoch vyžadujúcich podporné opatrenia nad rámec tých, ktoré bežne využívame, vypracujeme **individuálny vzdelávací program**, ktorý obsahuje podporné opatrenia a upravuje jednotlivé časti školského vzdelávacieho programu podľa špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb žiaka, najmä obsah, metódy, formy alebo spôsoby hodnotenia a spoluprácu so zákonným zástupcom a pedagogickými a odbornými zamestnancami s prihliadnutím na individuálne potreby daného dieťaťa vychádzajúce z jeho zdravotného znevýhodnenia.

Žiak so zdravotným znevýhodnením sa vzdeláva podľa školského vzdelávacieho programu a učebného plánu školy. Ak špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby neumožňujú žiakovi so zdravotným znevýhodnením, aby sa vzdelával podľa školského vzdelávacieho programu školy, žiak sa vzdeláva podľa individuálneho vzdelávacieho programu.

Individuálny vzdelávací program žiaka so zdravotným znevýhodnením vypracováva na základe odporúčaní zariadenia poradenstva a prevencie a po konzultácii so zákonným zástupcom žiaka, pedagogický zamestnanec poverený riaditeľom školy v spolupráci so

školským špeciálnym pedagógom, pedagogickým asistentom a odborným zamestnancom školy, prípadne aj s ostatnými vyučujúcimi. Pri tvorbe individuálneho vzdelávacieho programu je možné vychádzať zo vzdelávacích programov pre žiakov so zdravotným znevýhodnením. Prihliadame primárne na individuálne špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby konkrétneho žiaka.